Anul al 55-lea 16 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei } 16 Pagini Nr. 43 Duminică 13 Februarie 1933
P I I I I
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-lui S. T. P. No. 120.288/932

BIBLIOTECA „ASOCIAȚIUNII" SIBIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 360 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni in ţară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

DEMISIA GUVERNULUI GOGA

S'A CONSTITUIT UN GUVERN DE COALIŢIE SUB PREŞEDINŢIA I. P. S. PATRIARH MIRON

LISTA NOULUI GUVERN

Activitaţea partidelor a fost suspendată. — Alegerile au fost amânate. Constituţia va fi modificată. — Nouii miniştri au depus jurământul

Iar am avut dreptate...

de STELIAN POPESCU

Scriu aceste rânduri nu cu satisfacţia omului care-şi vede realizate prevederile, ci cu mâhnirea sufletească a celui care constată că sfaturile şi prevederile lui nu sunt la timp ascultate, deşi ele rând pe rând se realizează întocmai.

In numărul nostru de Anul Nou am publicat un articol în care referindu-mă la noul guvern ce se constituise, după ce arătam că dacă tot omul doreşte cu prilejul începutului de an ceva nou, adăugam următoarele:

„Acei cari şi-au luat asupra lor sarcina guvernării sunt datori, acum mai mult ca oricând, să-şi deschidă ochii şi să înţeleagă că au fost aduşi la guvern, nu pentru a-şi satisface vanitatea sau interesele personale, căci atunci în loc de acel ceva nou dorit de tot omul onest, va veni o FRAMANTARE cum nu s'a mai văzut şi de care aş vrea ca Dumnezeu să ne ferească".

Mulţi, mai ales dintre acei ahtiaţi după friptura guvernării îşi vor fi spus că sunt o Casandră. Eu însă chiar în articolul citat mai sus i-am prevenit, întemeiat pe experienţa trecutului, că prevederile mele s'au realizat totdeauna şi s'au realizat fiindcă erau întemeiate pe o judecată rece şi sănătoasă a realităţilor, pe cunoaşterea oamenilor şi pe dorinţa mea sinceră de a vedea odată restabilite în această ţară, ordinea şi legalitatea, cinstea şi omenia.

Dela publicarea acelui articol, zi de zi, am atras atenţiunea guvernului care a căzut eri şi care va rămâne de pomină în analele noastre politice, să înceteze cu greşelile de neiertat şi cu abuzurile, fiindcă nu numai că ţara va fi dusă la ruină în interior, dar i se vor creia şi în afară cele mai mari dificultăţi. Constatărilor şi sfaturilor mele li se răspundea, pe de o parte, cu perseverarea pe calea greşită şi pe de altă parte cu o înăsprire a cenzurii faţă de ziarul acesta, împiedicându-mă astfel să spun adevărul şi să arăt cu un ceas mai de vreme ridicolul unei guvernări întemeiată pe incoerenţă şi pe abuz.

Când, acum aproape două luni, am aflat că d. Goga a fost chemat să formeze guvernul, mărturisesc că am avut un moment de bucurie. Am crezut că, în fine, a sosit şi ceasul îndrumării postulatelor naţionale pe calea realizării lor cinstite şi legale. Bucuria însă mi-a fost de scurtă durată, căci când am văzut că mai mult decât jumătate din formaţiunea ministerială a d-lui Goga e compusă din trădătorii altor partide, mi-am dat seama de lipsa de seriozitate a noului guvern, care se constituise pe o bază atât de imorală şi mi-am format imediat convingerea că un asemenea guvern nu poate realiza nimic bun. Nu era posibil să se înceapă „O VIAŢA NOUA" cu promovarea „NEOFRIPTURIŞTILOR" la cari apelase d. Goga.

Am scris imediat în acest sens, dar articolul meu a fost cenzurat de sbirii instalaţi de noul guvern la cenzură, chiar în seara când d. Goga depunea jurământul şi debuta astfel printr'un abuz, d-sa care până ce escaladase treptele guvernului tuna şi fulgera împotriva abuzurilor fostului guvern Tătărăscu. Nu era greu de prevăzut că, în curând, se va ajunge la o frământare din cele mai primejdioase.

Pornită pe calea greşită, guvernarea d-lui Goga a fost un neîntrerupt lanţ de greşeli.

N'au încetat o clipă provocările de tot felul, nici un moment nu şi-a dat seama guvernul de primejdia echivocului pe care îl accentua pe zi ce trecea în politica externă. Plouau interviewurile, contrazicerile, desminţirile: străinătatea nu mai ştia ce să creadă. Nimeni nu mai avea încredere în ceeace spunea guvernul, fiindcă se spunea unora într'un fel şi altora într'altfel. Se şoptea în urechile unora contrariul celor spuse cu o zi înainte altora. Se întreţinea astfel, cu o vădită lipsă de bună credinţă, echivocul, creindu-se în politica externă a ţării un adevărat haos. Şi la capătul acestei piramide de greşeli s'a adăugat acum în urmă ridicolul unui noian de laude care se decerneau fără pic de ruşine succeselor imaginare dela Geneva.

Era imposibil ca lumea de bună credinţă să nu ajungă la desgustul pe care o asemenea guvernare trebuia să-l provoace şi să nu se afirme cu hotărâre îngrijorarea faţă de situaţia gravă în care erau puse interesele cele mai mari ale ţării. Am intervenit şi de data aceasta cu dorinţa sinceră de a arăta primejdia şi de a cere ca ea să fie înlăturată cât mai de vreme. Am scris Duminica trecută un articol intitulat „Să nu ne îmbătăm cu apă chioară", dar, şi de data aceasta, inconştienţa s'a impus şi cenzura a împiedicat apariţia articolului meu.

S'a înăbuşit glasul bunei credinţe ca să poată continua echivocul în afară, iar înăuntru excesele de tot felul şi în deosebi acelea contra alegătorilor şi propagandiştilor partidului „Totul pentru ţară", excese cari au alarmat şi înspăimântat în ultimul timp întreaga ţară.

Se realizau astfel toate prevederile mele. Am spus din primul moment, judecând după însăşi constituirea lui şi după primii paşi făcuţi, că un asemenea guvern nu va putea trăi.

„VOM TRAI ŞI VOM VEDEA", am spus în acel articol al meu care apare azi ca o profeţie.

Ei bine, astăzi pot spune: AM TRAIT ŞI AM VAZUT.

AM VAZUT mai repede decât se aşteptau mulţi.

AM VAZUT cum un guvern care ar fi putut să fie mare, s'a prăvălit în ridicol şi în ruşine.

AM TRAIT ŞI AM VAZUT ceeace era fatal să se întâmple, fiindcă nu se poate întemeia pe imoralitate şi pe trădare nici o credinţă, după cum nu se poate clădi nimic serios pe ridicol şi pe incoerenţă.

Din această adâncă şi nestrămutată convingere a mea, au pornit prevederile ce se realizează astăzi.

Dar lanţul greutăţilor nu s'a sfârşit. Ţara întreagă trebue să se aştepte la zile tot mai rele. Spun şi acum ca altă dată: VOM TRAI ŞI VOM VEDEA.

Primul guvern naţionalist a căzut mai repede decât se aştepta oricine. O lună şi jumătate, doar atât a trăit guvernul Octavian Goga-A. C. Cuza!

Ceace a făcut şi mai ales ce n'a făcut, creiase guvernării naţional-creştine o atmosferă întunecată de panică şi de decepţii.

Regretul nostru al tuturor celor cari am luptat pentru crezul proteguirii elementului etnic naţional, pentru promovarea muncii naţionale, pentru acea mult dorită „Românie a românilor", nu însoţeşte guvernul care pleacă.

Regretul e format din temerea că scurta şi nefericita experienţă, va dăuna ideei naţionale pe care o socoteam atât de apropiată de izbândă.

Lipsa de pregătire pentru o sarcină epocală; lipsa soluţiilor practice în faţa problemelor de românizare; dibuirea nefastă în materie economică; preocuparea de lucruri mărunte şi chiar ridicole faţă de covârşitoarea importanţă a problemei de naţionalizare; inconsecvenţa de atitudine în ce priveşte presa evreiască, — totul arăta că nu are viaţă lungă o astfel de guvernare primită la început cu atâta simpatie.

Compoziţia noului guvern, contrazicerile din hotărîrile diferitelor departamente şi mai ales divergenţele pe tema politicii externe din multiplele şi diversele interviewuri acordate presei străine de miniştrii în funcţiune, au contribuit la creiarea acestei atmosfere de provizorat.

Oricât de mare ar fi decepţia, ea nu trebue să umple de amărăciune sufletul românesc şi să piardă nădejdea în victoria finală.

Nu poate exista o guvernare, care să nesocotească postulatele primatului muncii naţionale.

Rezolvirea acestei probleme de viaţă pentru neamul românesc, trebue făcută cu înţelepciune, calm şi cumpătenie, dar amânată nu poate fi cu nici un chip şi sub nici o formă.

Noul guvern are în capul său pe I. P. S. S. Patriarhul Miron. In faţa lui se deschide un viitor necunoscut.

Speranţele tuturor se îndreaptă către bunul Dumnezeu, care, în împrejurările de azi, poate ascultând şi rugăciunile Prea Sfântului Patriarh, să ne ajute să eşim din nevoi.

Primul ministru prezintă Suveranului demisia guvernului

In ultimele 48 de ore se ştia că peste greutăţile întâmpinate în politica internă, peste gravitatea sângeroaselor incidente din campania electorală, s'au ivit unele dificultăţi de politică externă — unele drept consecinţă a afacerii cu dispariţia însărcinatului de afaceri al Sovietelor — cari cu greu ar fi putut fi rezolvite de actualul guvern.

Joi la ora 10 dim., M. S. Regele a primit în audienţă pe I. P. S. Patriarhul Miron Cristea.

La amiază M. S. Regele a primit în audienţă pe d. prim ministru Octavian Goga. In cursul acestei audienţe d. Goga a prezentat Suveranului demisia guvernului.

In cursul după amiezii M. S. Regele a primit pe rând în audienţă pe d-nii: Dinu Brătianu, prof. N. Iorga, G. G. Mironescu, Al. Vaida, dr. C. Angelescu, general Văitoianu, mareşal Averescu, Iuliu Maniu, Octavian Goga şi G. Tătărăscu.

O DECLARAŢIE A D-LUI IULIU MANIU

Eşind dela Palat d. Iuliu Maniu a declarat următoarele:

„Guvernul prezidat de d. Octavian Goga a demisionat. Demisia a fost primită de M. S. Regele care avizează.

Alegerile pentru corpurile leguitoare au fost amânate fără dată".

INTREVEDERILE DE DUPA AMIAZA

In cursul după amiezii au fost numeroase întrevederi.

D. G. G. Mironescu a vizitat pe d. profesor Nicolae Iorga.

D. Al. Vaida a avut o lungă întrevedere cu d. G. G. Mironescu.

S'au ţinut apoi consfătuiri ale fruntaşilor vaidişti şi iorghişti.

CONSILIUL DE MINIŞTRI

In acest timp membrii guvernului s'au adunat la preşedinţia consiiiului, d. Octavian Goga făcând o expunere privitoare la cauzele cari l-au determinat să prezinte demisia guvernului,

D. Iuliu Maniu înconjurat de ziarişti

Suveranul a primit demisia cabinetului Goga

In cea de a doua audienţă a d-lui Goga, Suveranul l-a înştiinţat că a primit demisia cabinetului.

*

La ora 8 seara I. P. S. Patriarhul Miron a fost vizitat de d-nii Al. Vaida şi păr. Lupaş.

*

La ora 10 a sosit la Palat d. I. Cămărăşescu, fost ministru, urmat la câteva minute de d-nii Călinescu şi general Gabriel Marinescu, prefectul poliţiei. Piaţa Palatului e plină de curioşi şi e nevoe de solide cordoane de jandarmi ca să poată fi degajată strada. La ora 10 şi 20 a eşit dela Palat d. Călinescu. Mulţimea comentează căderea guvernului Goga şi fabrică ştiri de circumstanţă. In special situaţia externă e prezentată în culori sumbre. Ai impresia că prezenţa sutelor de curioşi e în legătură cu evenimentele de peste hotare.

Doar când intră sau iese vre-o maşină dela Palat, schimbă subiectul, interesându-se de viitorul guvern.

La ora 10.35 sosesc d-nii Al. Vaida şi G. G. Mironescu. După un sfert de oră vine d. Tătărescu, apoi d-nii Argetoianu, general I. Antonescu şi dr. C. Angelescu.

La 11½ îşi face loc prin mulţime maşina I. P. S. S. Patriarhul Miron, iar imediat îi urmează d-nii mareşal Averescu şi prof. Iorga.

Sala Tronului e puternic luminată. Lumea freamătă între cordoanele de jandarmi.

D. Maniu nu vine. Şi nici d. Goga. Despre şeful fostului guvern se spune că ar fi cu membrii căzutului cabinet, la biserică. Se roagă pentru păcatele comise.

La 12.20 o maşină aduce pe d. dr. Costinescu, fostul ministru al sănătăţii. Lista noului guvern circulă din mână în mână.

Se face ora 1 şi jumătate şi nu se ştie nimic precis. Şi-au făcut apariţia pe piaţă şi ovreii. Au aerul că aşteaptă o satisfacţie... Unii sunt însoţiţi de foşti demnitari în guvernările trecute. Vremuri ferice... Sunt însă remarcaţi şi un val surd de indignare îi îndeamnă la prudenţă, adică la dispariţie. E greu să mai întorci românul la pătimirea de eri.

Se face ora 2 şi nu se simte nimic. Mulţimea slăbeşte îmbulzeala. Oboseala a biruit şi curiozitatea şi cancanul. Rămân pe teren gazetarii şi fireşte poliţia. Lista noului guvern începe să capete precizie, deşi nu avem nici o sursă oficială.

La ora 3 şi jumătatea aşteptarea ia sfârşit.

Lista noului guvern

Preşedinţia, I. P. S. Patriarhul dr. Miron Cristea.

D-nii Mareşal Averescu, g-ral Arthur Văitoianu, Al. Vaida-Voevod, G. G. Mironescu, prof. Nicolae Iorga şi dr. C. Angelescu, miniştri de stat.

G. Tătărăscu, ministru de stat şi ad-interim la afaceri străine.

C. Argetoianu la industrie şi comerţ.

Voicu Niţescu, ministru muncii.

Ionescu-Sisesti, ministrul agriculturii şi cooperaţiei.

Dr. I. Costinescu, ministrul sănătăţii.

Victor Iamandi, ministrul educaţiei naţionale şi ad-interim la culte.

Mircea Cancicov, ministru de finanţe şi ad-interim la justiţie.

Armand Călinescu, ministru de interne.

General I. Antonescu, ministrul apărării naţionale, şi ad-interim la aer şi marină.

C. Angelescu, ministru comunicaţiilor.

Gen. Paul Teodorescu, subsecretar de stat la apărarea naţională.

Depunerea jurământului

Jurământul a fost depus la orele 12 jumătate noaptea.

Cuvântarea Maiestăţii Sale Regelui

Imediat după depunerea jurământului M. S. Regele a rostit următoarea cuvântare:

DOMNILOR,

„Este un moment extrem de solemn în istoria poporului român, acela în care acest minister, — în care au intrat, cu atâta simţimânt de înalt patriotism şi de credinţă în datoria lor, atâţi foşti preşedinţi de Consiliu, — a depus legământul de credinţă faţă de Ţară şi Tron.

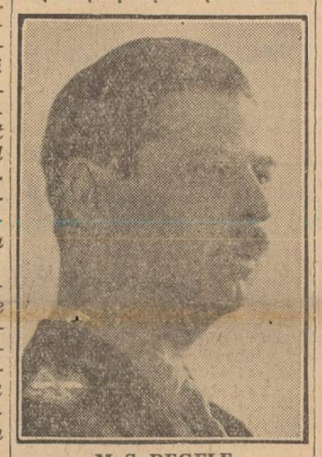

M. S. REGELE

Astăzi suntem chemaţi a începe o eră nouă în istoria patriei noastre: o eră de îndreptare, o eră în care erorile din trecut trebuesc corijate cu cea mai desăvârşită energie şi cu cea mai adâncă chibzuială.

Ştiu că fiecare dintre Domniile Voastre aţi venit să Mă ajutaţi în această mare operă de redeşteptare naţională, operă de refacere, operă de salvare a Ţării, pentru care sunt hotărît să-Mi pun la contribuţie toată munca şi toată energia.

Această muncă şi această energie vor fi sporite cu înţelegerea, cu energia şi dragostea Domniilor Voastre de patrie.

Este o muncă, care va rămâne ca o piatră de hotar în istoria desvoltării neamului nostru.

Mulţumindu-vă pentru avântul şi dragostea cu care aţi răspuns la chemarea Mea, nu pot, în aceste clipe, decât să-Mi îndrept gândul către cel Atotputernic şi să-L rog să binecuvânteze eforturile noastre şi să ne dea tuturor puterea cea vie, ca să facem ceeace trebue făcut, pentru ca această ţară, frumoasă şi rodnică, să fie aşezată pe temelii solide şi pe o desvoltare morală normală.

Aşa să ne ajute Dumnezeu"!

*

După cuvântarea M. S. Regelui, preşedintele consiliului I. P. S. Patriarhul Miron Cristea a rostit o cuvântare de mulţumire.

*

După depunerea jurământului membrii noului guvern s'au întrunit în consiliu, în sala Tronului, sub preşedinţia Suveranului, unde s'au fixat directivele guvernării.

Consiliul a durat până la ora 3 şi jumătate.

La ora 4 a apărut „Monitorul Oficial", în ediţie specială, cu decretul regal prin care se primeşte demisia guvernului Goga şi se constituie noul guvern sub preşedinţia I. P. S. Patriarh.

Proclamaţia M. S. Regelui către popor

ROMÂNI,

Timp de 8 ani Mi-am închinat toate gândurile şi toate sforţările Mele să cârmuesc Ţara, rezemându-Mă pe organizaţiile politice constituite.

Din cauza cerinţei de a dobândi un cât mai mare număr de voturi, propaganda făcută cu prilejul diferitelor alegeri a adus o nesfârşită nelinişte şi turburare în viaţa şi sufletul poporului Meu.

Această turburare sufletească s'a dovedit adânc dăunătoare săpând chiar fiinţa Neamului.

România trebue salvată şi sunt hotărît să o fac mânat de singurul şi vesnicul Meu gând; interesele permanente ale Patriei şi neprecupeţita ei întărire.

Voiu schimba deci această stare primejdioasă şi voiu păşi fără şovăială la o cât mai grabnică îndreptare a acestor stări.

Pentru aducerea la îndeplinire a acestui imperativ naţional, am alcătuit, sub preşedinţia Patriarchului României, un Guvern de oameni de răspundere cari, mânaţi de cel mai desăvârşit patriotism, descătuşaţi fiind de activitatea de partid, vor avea tot răgazul să-şi închine toate gândurile şi toată munca numai binelui obştesc.

Acest guvern, va despoliticiniza viaţa administrativă şi gospodărească a Statului, va alcătui schimbările constituţionale care să corespundă nevoilor noi ale ţării şi năzuinţelor de astăzi ale unei Românii ce trebuie să se întărească.

M'am hotărît să păşesc pe această nouă cale cu toată energia şi convingerea că este scăparea Patriei şi o fac mânat de acel sentiment de dragoste fără margini pentru Ţara Mea pe care am fost chemat să o cârmuiesc şi să o apăr prin graţia lui Dumnezeu şi Voinţa naţională.

Sunt convins că această poruncă a timpului de astăzi corespunde nu numai unei nevoi vădite, dar şi năzuinţei sufleteşti a tuturor iubitorilor de Neam ce doresc întărirea şi propăşirea Patriei.

In timpuri grele singurele mijloace eroice sunt acelea ce pot întări România şi salvarea ei este suprema Noastră lege, pe care o Voi urma fără ezitare.

Aşa să Ne ajute Dumnezeu!

Trăiască România!

CAROL

Suspendarea activităţii partidelor

In noua situaţiune, activitatea politică a partidelor va fi suspendată până se va aviza asupra revizuirii Constituţiei în ceeace priveşte organizarea votului universal.

(Continuare in pag. 3-a